

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. **Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.** Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”

Oto garść odpowiedzi na najczęstsze pytania.

Jak i gdzie należy się zgłosić po Kartę Dużej Rodziny?

Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć [wniosek](#) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starym Lubotyniu. Wniosek, w imieniu rodziny, może złożyć każdy pełnoletni jej członek.

Komu przysługuje Karta Dużej Rodziny?

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny. Dochód rodziny nie jest kryterium przyznania karty.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- 1) osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na jak długo przyznawana jest Karta Dużej Rodziny?

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest dzieciom do ukończenia 18. roku życia. Karta wydawana jest także dzieciom do ukończenia 25. roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w:

- a) szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego
 - b) szkole wyższej - do końca roku akademickiego
- w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem lub zaświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce.

Rok akademicki, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, jest określony w regulaminie studiów.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio. Osobom niepełnosprawnym karta wydawana jest na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Jakie dokumenty należy przedstawić, składając wniosek o przyznanie Karty?

Składając wniosek o przyznanie Karty, przedstawia się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty, w szczególności:

1) w przypadku rodzica – dokument potwierdzający tożsamość oraz oświadczenie, że rodzic nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej ani ograniczony we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci;

2) w przypadku małżonka rodzica – dokument potwierdzający tożsamość oraz akt małżeństwa;

3) w przypadku dzieci w wieku do ukończenia 18. roku życia – akt urodzenia lub dokument potwierdzający tożsamość;

4) w przypadku dzieci w wieku powyżej 18. roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz oświadczenie o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;

5) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18. roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

6) w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – postanowienie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

7) w przypadku osób przebywających w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – oświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W przypadku cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku

z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składając wniosek, poza ww. dokumentami, okazuje dokument potwierdzający prawo do zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Czy Karta Dużej Rodziny wydawana jest bezpłatnie?

Tak, Karta Dużej Rodziny wydawana jest bezpłatnie, każdej osobie zgłoszonej we wniosku.

Kiedy mogę złożyć wniosek o wydanie karty?

W każdym czasie, w godzinach pracy GOPS.

Kiedy we wniosku zaznacza się opcję małżonek?

Opcję małżonek we wniosku zaznacza się, gdy osoba nie jest rodzicem co najmniej 3 dzieci.

Kto składa oświadczenie, że nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej ani ograniczony we władzy

rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci?

Oświadczenie o ww. treści składają rodzice.

Czy należy składać oświadczenie o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych?

Nie.

Czy Karta Dużej Rodziny przysługuje pracującemu studentowi?

Karta przysługuje pracującemu studentowi, bez względu na rodzaj studiów (licencjackie, magisterskie, jednolite, doktoranckie, dzienne, wieczorowe, zaoczne), pozostającemu na utrzymaniu rodziców.

Jak należy wypełnić wniosek w przypadku zmiany w liczbie członków rodziny skutkującą koniecznością przyznania kolejnej Karty (narodziny dziecka, przyjęcie dziecka w ramach pieczy zastępczej)?

We wniosku, w części II – członkowie rodziny wielodzietnej, należy wskazać tylko nowego członka rodziny.

Jak wygląda Karta Dużej Rodziny?

Karta Dużej Rodziny posiada jeden, ogólnopolski wzór. Ma wymiary 54x85,6 mm (takie, jak np. karta płatnicza lub kredytowa). Karta jest spersonalizowana. Oznacza to, że znajduje się na niej imię i nazwisko oraz numer PESEL jej posiadacza. Dodatkowo podana jest data ważności karty, jej numer, skrót „KDR” pisany alfabetem Braille’a oraz elementy zabezpieczające przez jej podrobieniem.

Jakie zniżki przysługują posiadaczom Karty?

Karta Dużej Rodziny uprawnia do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne. Lista miejsc i wysokość zniżek jest dostępna tutaj: rodzina.gov.pl. Lista jest aktualizowana na bieżąco.

Jakie zniżki przysługują posiadaczom Karty w transporcie kolejowym?

Ustawa o Karcie Dużej Rodziny wprowadziła zmiany w przepisach obowiązujących. Obecnie na podstawie wprowadzonych zmian w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, dzięki Karcie Dużej Rodziny, rodzice oraz małżonkowie rodziców otrzymują ustawowe zniżki na przejazdy kolejowe – 37 proc. zniżkę na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na bilety miesięczne. Należy zaznaczyć, że ustawa o Karcie Dużej Rodziny nie zmieniła ulg ustawowych na przejazdy kolejowe dla dzieci, uczniów i studentów.

Czy rodzinom, w których znajdują się osoby niepełnosprawne przysługują dodatkowe zniżki?

Zniżki, do których uprawnia Karta Dużej Rodziny, na ogół przysługują każdemu członkowi rodziny, w jednakowym wymiarze. Może się jednak zdarzyć, że instytucja lub firma, która oferuje zniżki, przyznaje je dzieciom lub osobom niepełnosprawnym dodatkowo w preferencyjnym wymiarze.

Czy rodzicom, którzy nie są w związku małżeńskim lub są po rozwodzie przysługują takie same prawa korzystania z karty?

Rodzice mogą korzystać z przywilejów, jakie daje Karta Dużej Rodziny bez względu na to, czy są małżeństwem. Istotne jest by w momencie składania wniosku o Kartę byli rodzicami co najmniej 3 dzieci w określonym ustawowo wieku. Z Karty korzystać mogą także małżonkowie uprawnionych rodziców.

Jak korzystać z Karty Dużej Rodziny?

Miejsca, w których przysługują zniżki oznaczone są specjalnym znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Aby skorzystać ze zniżki należy w punkcie zakupu biletu wstępu okazać kartę. Z karty każdy jej posiadacz może korzystać

w dowolnym czasie. Oznacza to, że aby skorzystać z karty nie trzeba być całą rodziną w jednym miejscu.

Na jakich stronach internetowych zawarty jest wykaz uprawnień przysługujących rodzinom wielodzietnym?

Wykaz zniżek zamieszczony jest na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej www.mpips.gov.pl oraz na stronach www.rodzina.gov.pl oraz www.empatia.mpips.gov.pl. Wykaz ten jest na bieżąco aktualizowany.

Czy uprawnienia wynikające z programu przysługują osobom tworzącym związki nieformalne?

Tak, o ile każda z osób tworzących związek nieformalny jest rodzicem co najmniej trojga dzieci. Zatem w sytuacji, gdy w związku nieformalnym partnerzy mają wspólnie troje dzieci, to każde z nich jest rodzicem trojga dzieci i każdemu z nich przysługiwać będą uprawnienia. Natomiast w przypadku, gdy któryś z partnerów nie jest rodzicem trojga dzieci, wówczas uprawnienia nie będą mu przysługiwały. Np. w związku nieformalnym kobieta ma dwoje dzieci, a mężczyzna ma troje dzieci, wśród tych dzieci jedno dziecko jest wspólne - w takiej sytuacji uprawnienia wynikające z programu przysługiwać będą wyłącznie mężczyźnie (gdyż on jest rodzicem trojga dzieci). Uprawnienia wynikające z programu przysługują temu partnerowi, który jest rodzicem trojga dzieci (mogą być to dzieci z różnych związków). Inaczej natomiast kształtuje się sytuacja małżonka rodzica. Małżonkowi rodzica, w przypadku, gdy rodzic ma co najmniej troje dzieci, przysługują uprawnienia, nawet jeżeli małżonek ten nie ma żadnego własnego dziecka.

Czy uprawnienia wynikające z programu przysługują, jeżeli rodzic nie mieszka z dziećmi?

Tak. Rodzina nie musi mieszkać razem, aby otrzymać zniżki.

Czy uprawnienia wynikające z programu przysługują rozwodnikom?

Tak. Uprawnienia wynikające z programu przysługują rodzicowi, który ma na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Bez znaczenia jest, czy rodzic ten jest rozwodnikiem i czy dzieci z nim mieszkają. Jeżeli np. rozwodnik ma z pierwszą żoną dwoje dzieci, z drugą żoną (z którą też już jest po rozwodzie) jedno dziecko i dzieci te mieszkają ze swymi matkami, to uprawnienia wynikające z programu przysługują zarówno ojcu (bo jest on rodzicem trojga dzieci), jak i jego wszystkim dzieciom. Jeżeli np. rozwodnik ma z pierwszą żoną tylko dwoje dzieci, a Karta przysługiwała mu z tytułu bycia małżonkiem rodzica (pierwsza żona jest matką trójki dzieci), to po rozwodzie traci uprawnienia.

W jakich sytuacjach należy żądać aktu małżeństwa?

Uprawnienia wynikające z programu przysługują małżonkowi rodzica mającego na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Małżonek może nie mieć żadnych własnych dzieci. W przypadku, gdy małżonek będzie się ubiegać o przyznanie uprawnień, a powstaną wątpliwości co do jego związku małżeńskiego z rodzicem, wówczas składając wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny trzeba okazać akt małżeństwa.

Czy miejsce zameldowania ma znaczenie?

Nie. Wniosek o wydanie Karty i jej duplikatu składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że przy składaniu wniosku o przyznanie Karty nie ma znaczenia miejsce zameldowania.

Co w sytuacji, gdy członkowie rodziny wielodzietnej mają różne miejsca zamieszkania?

Jeżeli członkowie rodziny wielodzietnej mają miejsca zamieszkania w różnych gminach, wówczas, każdy z nich składa wniosek w gminie właściwej dla swojego miejsca zamieszkania, podając jednocześnie dane pozostałych członków rodziny (chyba że dane pozostałych członków rodziny wielodzietnej zawarte są już w systemie, za pomocą którego gmina zamawia Kartę Dużej Rodziny). Zatem np. w sytuacji, gdy rodzic trojga dzieci, które mieszkają w innej gminie, złoży wniosek o przyznanie mu Karty Dużej Rodziny i we wniosku tym wskaże swoje dzieci, wówczas gmina właściwa dla zamieszkania tego rodzica powinna zamówić wydruk Karty Dużej Rodziny dla tego rodzica i nie zamawiać wydruku Kart Dużej Rodziny dla jego dzieci.

Czy gmina powinna gromadzić kopie okazywanych dokumentów?

Gmina sporządza, uwierzytelnia i gromadzi kopie okazywanych dokumentów. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 10 ust. 9 ustawy o Karcie Dużej Rodziny, przedstawianie dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty nie jest wymagane, a więc także ich gromadzenie nie jest wymagane, gdy wójt może bezpłatnie uzyskać dostęp do danych niezbędnych do ustalenia prawa do posiadania Karty, dane te są mu znane z urzędu lub możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza

Czy uprawnienia wynikające z programu przysługują dzieciom małżonka?

Tak. Bez znaczenia jest, czy troje dzieci pochodzi ze związku małżeńskiego, czy też z innych związków małżeńskich. Zatem uprawnienia przysługiwać będą małżonkom i dzieciom w np. takich przypadkach:

- małżonkowie mają jedno wspólne dziecko i każdy z małżonków ma po jednym dziecku z innych związków,
- małżonkowie mają troje wspólnych dzieci, a jeden z małżonków ma dwoje dzieci z innych związków,
- małżonkowie nie mają wspólnych dzieci, ale jeden z małżonków ma troje dzieci z innych związków.

Czy rodzicowi, któremu odebrano lub ograniczono władzę rodzicielską przysługują uprawnienia wynikające z programu?

Rodzic, który ma Kartę Dużej Rodziny, nie traci uprawnień, chyba że sąd odebrał mu władzę rodzicielską lub ją ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Utrata przez rodzica uprawnień nie następuje, jeżeli sąd nie odebrał mu władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Sytuacja taka może mieć miejsce np. w przypadku, gdy rodzic ma na utrzymaniu sześcioro (i więcej) dzieci, a sąd umieścił w pieczy zastępczej troje z nich (ograniczenie władzy rodzicielskiej w stosunku do trojga dzieci). Wówczas rodzic zatrzymuje pełnię władzy rodzicielskiej w stosunku do pozostałej trójki dzieci.

Czy rodzice zastępczy i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka dostają Kartę Dużej Rodziny dożywotnio?

Rodzicowi przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka, Kartę przyznaje się dożywotnio, natomiast dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej - na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. W przypadku braku określenia terminu umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej, Kartę przyznaje się do 18 r. ż. Jednakże w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu członek rodziny wielodzietnej jest obowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym wójta / burmistrza lub prezydenta miasta. Wójt / burmistrz / prezydent miasta informuje o tym obowiązku wydając Kartę.

Czy w przypadku rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka do nabycia uprawnień bierze się pod uwagę dzieci własne i dzieci w ramach pieczy zastępczej?

Tak. Do korzystania z programu uprawnione są dzieci będące członkami rodziny wielodzietnej czyli zarówno dzieci własne, jak i te objęte pieczą zastępczą. Dla przykładu - uprawnienia wynikające z programu przysługują rodzicom zastępczym, którzy mają jedno dziecko własne i dwoje przyjętych w ramach pieczy zastępczej.

Ile czasu ma gmina na rozpatrzenie wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny?

Co do zasady gmina powinna rozpatrzyć wniosek niezwłocznie. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy. Gmina po rozpatrzeniu wniosku zamawia wydruk Karty Dużej Rodziny, a następnie czeka na dostarczenie gotowej Karty.

W jakim czasie od wysłania przez gminę wniosku o wydruk spersonalizowanej Karty Dużej Rodziny jest ona dostarczana do gminy?

Karty Dużej Rodziny dostarczane będą do gminy w terminie 30 dni od daty wpłynięcia do podmiotu, który drukuje Karty Dużej Rodziny, zestawu danych niezbędnych do personalizacji Kart objętych zamówieniem, pod warunkiem, że liczba Kart wysyłanych do danej gminy będzie wynosiła co najmniej 15 sztuk. W przypadku gdy liczba zamówień z danej gminy będzie mniejsza niż 15, wysyłka będzie realizowana nie dłużej niż przez kolejne 30 dni.

W jakich przypadkach gmina odstępuje od pobierania opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny?

Koszt wydania duplikatu to 9,21 zł. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od pobierania tej opłaty - decyzja w tym zakresie należy do wójta, który powinien rozpatrzyć każdą sprawę indywidualnie, w zależności od sytuacji rodziny.

Czy uprawnienia wynikające z programu przysługują maturzystom?

Tak. Jeżeli osoba w wieku powyżej 18. roku życia zdawała w maju maturę, to uprawnienia będą jej przysługiwać do 30 września tego samego roku. Osoba taka powinna przy składaniu wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyć oświadczenie lub dostarczyć zaświadczenie potwierdzające pobieranie nauki ze szkoły, w której zdawała maturę.

Co zrobić w przypadku zgubienia Karty Dużej Rodziny?

Aby otrzymać duplikat Karty Dużej Rodziny należy się zgłosić do jednostki organizacyjnej gminy, która Kartę Dużej Rodziny przyznała. Duplikat Karty Dużej Rodziny wydawany jest za opłatą 9,21 zł.

Jak można ustanowić samorządowy program dla rodzin wielodzietnych?

Rada gminy, rada powiatu oraz sejmik województwa mogą uchwalić samorządowy program przyznający uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych. Rada gminy, rada powiatu oraz sejmik województwa, przyjmując program, określają w szczególności:

- 1) zakres podmiotowy programu;
- 2) zakres uprawnień przysługujących członkom rodzin wielodzietnych;
- 3) zasady realizacji programu.

Przyjmowanie i realizacja samorządowych programów jest zadaniem własnym samorządu terytorialnego.

Czy ogólnopolska Karta Dużej Rodziny może być wykorzystywana jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych programów samorządowych dla rodzin wielodzietnych?

W przypadku gdy w gminie, powiecie lub województwie jest wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych, gmina, powiat lub województwo może wykorzystać Kartę jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych odpowiednio w gminie, powiecie lub województwie uprawnień dla członków rodzin wielodzietnych. Gmina, powiat, województwo nie ponosi żadnych opłat za swoich środków za korzystanie z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny jako dokumentu potwierdzającego uprawnienie do zniżek i ulg oferowanych w ramach samorządowego programu.

Co oznacza zapis z art. 4 ust. 1 ustawy o Karcie Dużej Rodziny dotyczący utrzymania przez rodzica co najmniej trojga dzieci?

Obowiązek utrzymywania dzieci przez rodziców określony jest w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym. Zgodnie z art. 133 § 1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, rodzice obowiązani są do dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.